

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KOZLÖNY.

HIRDETESI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többeszeri hirdetésnél olcsóbb. Nyitlatter sorra 25 kr. Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr. A hirdetések Bittermann Nándor nyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetésre felhívás

„BÁCSKA”

VII. ÉVFOLYAMÁRA.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr

NEPTANITÓK SZÁMÁRA:

Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 ft.
Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Kérjük a „Bácska” barátait: hogy lapunknak ismerőseik körében jaratokat szerezni sziveskedjenek.

Az 1885-iki országos kiállítás zombori alkerületének ügyrendtervezete.

zombori alkerületi bizottság hatásköre kiterjed:

I. Zombor sz. kir. városra, továbbá a zombori, hódsgáhi, kulai és apatini járásokra.

II. Az alkerületi bizottság szervezete áll: 1) a központi választmányból, 2) a kulai, hódsgáhi, cservenkai, apatini, bezdáni helyi bizottságokból, 3) a

községi megbizottakból.

III. A központi bizottság tagjai: Elnök Sándor Béla főispán; helyettes elnök Schmausz Endre alispán; alelnökök Szemző Gyula képviselő, Bittermann Nándor iparos; titkár dr. Margalits Ede. Választmányi tagok: Husvéth István, Mayer Ignác, Szalay Károly, Frei Imre, Schön Adolf, Darázi Antal, Jezdimirovics Lyubomir, Ivkovic György, Konyovics Jusztin, Bikár Simon, Széchényi József, Gottlieb Márton (Zombor). Vidékiek: ifj. Michelsz János (Prigi. Szt. Iván); Marsch János, Grün Ádám (Apatin); Roheim Károly, Csirszka Konrád (Bezdán); Offenheimer Vilmos (Sztanisics); Róth Ádám, Fejes István, Niertit Béla, Wighardt Ede (Kula); Heip János, Leibach Péter (Cservenka); ifj. Trischler Ferenc, Vilman Mátyás (Hódsgáhi); és Heine Keresztély (Rác Militics).

IV. A központi bizottság feladatai:

1. A kiállítás iránt közérdeklődést ébreszteni és terjeszteni, a kerület versenyképes iparosait és gazdáit a kiállításban való részvételre senkenti és a részvételt esetleg buzgó iparpartólók előzetes megrendelése által lehetővé tenni.

2. A helyi bizottságok szervezése és a községi megbizottak kijelölése.

3. A közvetítést a központi országos bizottság és a helyi bizottságok közt eszközölni.

4. A bejelentési íveket kiosztani és azokat beérkezésük után az országos kiállítási bizottságnak, csoportok szerint beosztva, betérjeszteni.

5. A részletes utasításokat a kiállítókkal megismertetni.

6. Ugy a bejelentések beérkeztekor, mint a kiállítási tárgyak elkészítésekor, az előbírálatot gyakorolni.

7. A beküldendő kiállítási tárgyakat összegyűjteni és előnyös elküldésükről gondoskodni.

8. Helyi előleges kiállítások rendezése Kulan, Hódsgáhon, Cservenkán, Apatinban és Bezdánban, a melyek jövedelméből a térdijak fedeztetnek.

9. Ezek befejeztékor az egész kerületből Zomborban egy központi előleges kiállítás rendezése, melynek jövedelme a szállítási költségek

fedezése és esetleg a még szükséges térdijak fizetésére fog fordíttatni.

10. A katalogus szerkesztésénél megbízható adatok gyűjtése által segédkezni.

11. A kiállítás befejeztével a visszaérkező tárgyakat az illetőknek kiszolgáltatni.

12. A központi bizottság mindezen ügyekre nézve havonként a hó utolsó napjainak egyikén, az elnök, esetleg a helyettes elnök vagy az alelnökök által vezetett ülésein, melyek előadója a titkár, intézkedik.

V. A helyi bizottságok tagjai:

A zombori helyi bizottság: Elnök: Bittermann Nándor; jegyző: dr. Margalits Ede. Bizottsági tagok: Husvéth István, Mayer Ignác, Frey József, Szalay Károly, Darázi Antal, Schön Adolf, Jezdimirovics Lyubomir, Ivkovic György, Konyovics Jusztin, Bikár Simon, Széchényi József és Gottlieb Márton.

A bezdáni helyi bizottság: Elnök: Csirszka Konrád; jegyző: Bosnyák János. Bizottsági tagok: Varga Sándor, Varga Pál, Barasits Antal, Gender Ferenc, Bálics Vince, Ruff Mátyás, Rakovec János, Schmidt János, Snitzer József, Veszeloovszki János, Oberreiter Szilveszter, Krieg János, Hegyessy Ferenc, Mészner István és Roheim Károly.

Apatini helyi bizottság: Elnök: Marsch János, Grün Ádám; jegyző: Weigang János és Oppenländer Gyula. Bizottsági tagok: Schüller János, Merkl Lukács, Schömer Lipót, Raichl Nándor, Kleiner Antal, Ehmman Péter, Grün Ádám, Dolezal Alajos, Pfeifer Péter, Hauk Ádám, Schreiber Péter, Horn Lajos, Szaiter Jakab, Bogner János, Baumann Miklós, Krebs János, Kapp Márton, Landenberger Ferenc, Hermann Ábrahám, Rauschenberger János, Amann József, Tomcsányi Ádám, Krieg Béla, Raichl Péter, Majer János, Amann Antal, Bolschetz Ferenc, Tóth János, Hett József, Speiser István, Frech Ádám, Trillsam Antal, Morber Antal, Horn Dávid, Hauk János, Gozovics Ádám, Hermannsdorf Antal, Marek Nándor.

Kulai helyi bizottság: Elnök: Wighardt Ede, Niertit Béla; jegyző: Török Endre. Bizottsági tagok: dr. Schneider Károly, dr. Molnár Károly, Szauer Gábor, ifj. Karch József, Trebitscher Károly, Rainer Vilmos, Knepeli Nándor, Strasser M. Jakab, Horváth Máté, Nagy György Fontányi Ágoston, Wolf Bernát, Róosz Fülöp, Dudás Sándor, Kovácvics Tódor, Krámer Bálint, Hengl József, Schloelits János, Dörr János, Farkas Péter, Schöffler Fülöp, Langer József, Stolcz Henrich, Krausz Mátyás, Fölöp János, Rujer Vendel, Wenzl János, Bellovits István, Kleiner József, Dreher Ignác, Rokenstein György, Schram Ferenc, Dudás Márton, Blauer Miklós, Kulyancsits Ráda és Schlagetter Nándor.

Cservenka helyi bizottság: Elnök: Leibach Péter, Heip János; jegyző: Kruttschnitt Nándor. Bizottsági tagok: Fuchs György, Geyer Péter, Rauch Péter, Greifenstein Jakab, Krumesz Fülöp, Löbl József, Knieszler Jakab, Schumacher Péter, Spinner János, Berger Péter, Ehmich Dániel, Schumacher Henrik, Löbl Sámuel, Péter Mátyás, Heinz Lajos, Schumacher Károly, Geyer Dániel, Mayer Ádám, Varga József, Betsch János, Schumacher József, Metzner József, Martin Henrik, Szauer Károly, Heinz Jakab, Karl Bálint és Stolz Ferenc.

Hódsgáhi helyi bizottság: Elnök: Ifj. Trischler Ferenc; jegyző: Schwerer Lajos. Bizottsági tagok: Wischt István, Willmann Mátyás, Märzweiler Antal, Lieli István, Schwerer Jakab id., Trischler József, Schwerer József, Menhárth István, Schwerer Károly, Treuer András, Tuffner János, Wischt Antal, Hottinger József, Mink József, Ganczmann Mátyás, Ertl József, Schwerer János, Fischer József, Pullacher Keresztély, Menhárth József, Menhárth Mátyás, Putter Ferenc, Ertl Ferenc, Willmann József, Rausch Ede, Mayer Rudolf, Schumacher Jakab, Mayer János, Neumayer Ferenc, Mathész Mihály, Mengesz Ferenc, Leszmeiszter György, Putterwalter György, Krausz Miklós, May Bálint, Lorenz József, Knebl

Antal, Willmann Antal, Becherer Lőrinc, Putter Ignác, Mink Lőrinc, Hottinger Mátyás, Dux Károly, Schwerer Lajos, Wenk Benedek, Brandeker István, Ertl Lőrinc, Werner József, Schwendemann Lőrinc, Muszler Gyula, Menráth Ferenc és Klem József.

VI. A helyi bizottság munkaköre:

1. A központi bizottság támogatása feladatának keresztülvitelében L. IV 1-12

2. E cél elérésére az elnökök egyikének elnöksége alatt alkalmas időben havonként kétszer ülést tart, — lehetőleg a hónap 5-ik és 20-ik napja körül — és működéséről nyomban értesíti a központi bizottság elnökségét, illetőleg titkárát, hogy az a hó végével tartandó központi választmányi ülésen kötelességszerű jelentését mint előadó előterjesztesse és a választmányi ülés a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtehesse.

3. A helyi bizottságok csak a zombori központi bizottsággal érintkezhetnek, mely az egész kiállítási kerületet az országos bizottsággal szemben képviseli; minden levelezése a helyi bizottságoknak a zombori központi bizottsággal portomentes, de a címzés alá kiteendő: országos kiállítási ügyben. Hivatalos Portomentes.

VII. A községi kiállítás megbizottak — a minő az egész kiállítási kerület minden községében, egy-egy van — feladata: 1. A központi bizottság támogatása feladatai teljesítésében L. IV. 1-12, kiválóképpen pedig az, hogy községe iparosait és gazdáit a kiállításban való részvételre buzdítsa, azoknak a szükséges útmutatásokat megadja, közöttük a bejelentési íveket kiosztja, és a hozzája visszaérkező bejelentési íveket a központi bizottságnak Zomborba megküldi; a kiállítási tárgyak összegyűjtésénél, beküldésénél és az előleges bírálatnál a központi bizottság megállapodásai értelmében közreműködik és általában a zombori központi kerületi bizottság utasításai szerint jár el. 2. A kiállítás községi megbizottja csak a zombori központi bizottsággal érintkezhetik L. IV. 3. Működésének eredményéről időnkint, lehetőleg havonként legalább is egyszer a központi irodát (Zombor, apatini utca 676) értesíti.

VIII. A helyi bizottságok ezen ügyrend értelmében, mely 1884 január hó 1-én lép érvénybe haladéktalanul működésüket megkezdik.

A legnagyobb tevékenység 1884. március 31-éig fejtendő ki, a midőn is mint végső időhatáron a bejelentési ívek az országos bizottságnak fognak felküldetni — azontúl a kiállító csendes munkája veszi kezdetét. A helyi kiállítások 1885. január és február havában lesznek: a zombori központi kiállítás március hó 1-5-é felében. Ezek befejezte után a tárgyak mind Budapestre fognak felszállíttatni.

Kelt Zomborban, 1884. január 1-én.

A választmány megbízásából:

dr. Margalits Ede, titkár.

A megyei méhészeti X. vándorgyűlés és kiállítás Szabadkán.

Ugyanezen címmel jelent meg, megyénkben általában elterjedt és megkedvelt ezen közlöny 72-ik számához tartozó mellékleten egy közleményem, melynek végzésével megígértem, hogy a közgyűlésről és a szak-előadásokról legközelebben fogok közölni.

Jeien közleményemmel óhajom tehát, azon ígéretnek részben eleget tenni

A közgyűlés szintén a városház tanácstermében tartatott, és szeptember 24-én 10 órakor lett az előértekezleten megválasztott elnökünk Zomborevics Ferenc által megnyitva.

Hogy megyénk közönsége a méhészeti iránt csakugyan érdeklődik, bizonyítja, hogy nemcsak Szabadka város értelmisége és előkelősége, hanem hogy az azon időben ott helyben tartózkodó vidéki intelligens vendégek is meglátogatták közgyűlésünket.

Jelenlétükkel közgyűlésünket megtisztelték a nyájas és kedves bajsai Vojnich Jakabné ó nagyságán kívül, gróf Zichy Jenő, kedves alispánunk Schmausz Endre, Jankovits Aurel főispán, Szabadka város polgármestere, a minden jótékony ügynek pártfogója Vojnich Jakab, megyénk gazdasági egylet elnöke Szemző Gyula, a fáradhatlan Vojnich Lukács, az előzékeny

mert a később, avagy hiányosan beérkező kimutatások figyelembe vételével egyáltalában nem fognak Munkaegyszerűsítés céljából még figyelmeztetnem a megye közönségét, hogy ezen kivételes kedvezmény, az érésben legfelsőbb helyen felállított elvek szerint, csak a megyei alispánra, főjegyzőre és járási szolgabírákra, továbbá rendezett tanácsú városi polgármesterekre és a rendőrkapitányokra levén kiterjeszhető, az ezen minősítésekkel nem bíró tisztviselőknek a jegyzékbe való felvétele céltalan lenne. Budapesten, 1883 évi december hó 22-én, Tisza.

Hirdetmény. A nagymélt. m. kir. ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak f. é. 6743. sz. a kibocsájtott kegyes intézkedéssel életbe léptetett és immár megfigyelt Zombor városi marhatörzskönyveknek vezetésével, a marhalétszám nyilvántartásával, a t. v. tanácsnak idei 6743. sz. a kiadott határozata szerint a városi rendőrkapitányi hivatal bizott meg s ennek folytán az 1874. évi XX. t. c. 14. §-a és a magy. kir. ipar- és kereskedelmi miniszterium által 1878. évi április 15. 7991. sz. a kiadott utasítás értelmében a marhatulajdonosokkal szoros mihez tartás végett a kötelezők közöttnek: 1 szőr. Minden marhatulajdonos köteles a tenyésztés, vétel stb. által elért szaporodást, úgy halál, eladás stb. által történt apadást egy hét alatt a törzskönyv vezetésével megbízottnál bejelentés terhe alatt bejelenteni. Ezen hetenkénti bejelentés kötelezettsége alól kivételnek csak oly marhatulajdonosokkal szemben van helye, kik szarvasmarháikat valamely vesztéginizet hivatals tudomásával a határon vagy orvonalon túl legelőre áthajtják, de azért ezen marhatulajdonosok és a legeltetés ideje alatt marhaállományukban történt változásokat, a vesztéginizet által megengedett visszatérési időtől számítva 8 nap alatt a helybeli törzskönyvvezetőnél bejelenteni kötelesek. 2-or. Valamennyi szarvasmarha a város kezdő betűjét magában foglaló jelző bélyeggel a jobb szarvba való besütéssel jelöltetik meg. Az évi ellés által történt szaporulat, addig míg a szarv kifejlődik, a város bélyegzőjével a nyak jobb oldalán jegyeztetik meg. Ha más törzskönyvi községből vezetettik be marha, ez esetben a régi törzskönyvi bélyeg égetés által megsemmisítettik úgy, hogy csak a városi törzskönyvi bélyeg legyen felismerhető. 3-or. Minden marhatulajdonosnak „községi marhaigazolvány” a törzskönyvben foglalt minden marhájáról, rovataiban kellőleg kitöltve és a kapitányság által hitelesítve, egy példányban kiadatik, mely igazolvány a város területén belül a marhák tulajdon jogát igazolja. Ezen igazolvány továbbá arra is szolgál, hogy a marha elárúsítása, elcserelése stb. esetében, a történt fogyatkozás ideiglenesen a városi kapitányság által bizonyítottassék. A marhatulajdonos köteles a marha-levélen kívül a vásárra ezen igazolványt is magával vinni, mely arra szolgál, hogy a marhának eladása alkalmával a vásári felügyelőség által az igazolvány megfelelő rovataiban feljegyezhessek, kiknek és hová adatott el a marha. A marhatulajdonosok az ily módon történt változásokat az eladás vagy cserét követő legközelebbi csütörtök, péntek vagy vasárnapokon a helybeli törzskönyvvezetőnél marhaigazolványuk felmutatása mellett bejelenteni tartoznak. Ezen bejelentések azon esetben is teljesítendőek, ha a marhaállományban változás, örökölés-ajándék vagy hozomány címén történt. 4-szer. A vásárokra hajtandó marhákra előlegesen marhalevél váltandó, a marhának el nem adása esetén azonban a marhás-levél a törzskönyvvezetőnek 8 nap alatt büntetés terhe alatt beszolgáltatandó. 5-ször. A kereskedelmi és vágómarha a törzskönyvbe csak az esetben vétetik fel, ha az hízalás végett is talóztatott be. 6-ször. Marhalevelek a kapitányi hivatalban ezental hetenkint minden péntek, szombat és vasárnapon adatkak ki. 7-szer. A marhák bélyegzése minden péntek és vasárnapokon történik, melynek eszközésére minden 6 hetes és azon felüli borjú, úgy megvett, vagy más címen birtokba jutott marha, a tulajdonos által a kapitányi hivatalhoz elővezetendő. 8-ször. Ezen hirdetményben foglalt intézkedéseknek be nem tartása, vagy megszegése az 1874. évi XX. t. c. 58., 59., 60., 61. és 62. §§-ai értelmében büntetettik. Zomborban, 1883. évi december hó 22-én. Czedler János, rendőrfőkapitány.

Brki Joca itteni kereskedőnek újév napján egy óra alatt két gyermeke halt el anginában.

Pekánovits Daniel, kataszteri mérnök, a honvédtisztvi vizsgálatot sikerrel letette.

Ipariskolánk borzasztóan hanyatlak. Most már napirenden van, hogy egyik-másik tanórán 3-1-ig változik az iparos tanulók száma, úgy hogy egy inas egy délutáni oktatása 3 frtjába kerül a városnak. Bizony-bizony, ha ilyen a majsterok buzgósága és az iparos iskolatanács utánjárásának eredménye: okosabb helyre is fordíthatná a város azt a kétezer forintot, mint iskolakerülő inasokra.

A verbászi pártfogósági reálgymnasiumnak algymnasiuma történt átalakítását a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszter helybenhagyta.

Tataházaról a polgári olvasó egyesület a főrendiházhoz, a zsidók és keresztények közötti házasságról szóló törvényjavaslat elvetése alkalmából hála feliratot intézett. Képzeltük, milyen nagy consternációt okoztak az országgyűlés szabadelvű pártjának!

Az almási takarékpénztár igazgatója Rosenberg Adolf ellen a kir. tábla is — mint előbb a szabadkai törvényszék — vád alá helyezési határozatot hozott; tehát a végtárgyalás legközelebb meg fog tartatni.

A zenta-szabadkai vasút engedélyezése, Horovitz Bertalan, mindkét végpontról egyszerre folytatja az előmunkálatokat.

Zenta város közönségét ifj. gróf Ráday Gedeon Zenta város elhunyt országgyűlési képviselőjének temetésénél 24 tagú küldöttség képviselte. — A küldöttség tagjai: Gombos Gábor, Mikosevics József, Székfi György, Merényi Árpád, Bergel Ferenc, Labancz János, Fischer Mór, Lukácsévics Ignác, Szoresik Pál, Erdélyi Pál, Aulik Gergely, Miskei Péter, Szücs Lajos, Horovitz Bertalan, Habram Ferenc, Deutsch Lajos, Kerekes Sándor, Keceli Péter, Branyovacszy Ignác, Gerber Jakab, Jedlicska István, Sztaity Arkadia, Matkovics Lajos, Hacker Salamon. Megyénket, mint

már irtuk, a főispán ur ömlga képviselte, ki a boldogult miniszterben személyes barátját vesztette.

Vicenty Pál, helybeli pénzügyi titkár, Szathmár megye adófelügyelőjévé neveztetett ki. Helyébe ide Duchon Béla helyeztetett át.

Főtáncpróba. Herczenberger Sándor, kedvelt táncos, január 19-én a Vadászúrthben főtáncpróbát rendez, mely — amint látszik — bálá fogja magát kinőni. Belépőjegy ára 80 kr.

Zentán Erdelján Nikola a zentavidéki takarékpénztár épületében levő kocsmái helyiség ablakán át betört. Azonban észrevétlenül elfogották s a rendőrséghez kísértetett.

A dalárda Szilveszter-estélyének a szokottnál kisebb közönsége volt. Az ének-előadások jól sikerültek s minden számot taps követett. A „Szánkázás” című zenei tréfa elháríthatlan akadály miatt elmaradt. En nek csak a türelmetlen táncosok örültek. Az első négyest körülbelül 30 pár táncolta. Ritka eset, hogy a táncosok száma annyival nagyobb legyen a táncosnőknél, mint ezen az estélyen volt. A hölgyek kedvükre kitancolhatták magukat a tágas teremben. Méltó feltűnést keltett a kaszinó egyeslet három gyönyörű új üvegcsillárja, melyeknek költségeit a jan. 12-én rendezendő dal- és táncestély hozadéka van hivatva legalább részben föfizetni. A mulatság hajnali 4 óráig tartott. A jelenlét hölgyek névsorát — nem közöljük; hadd maradjon a távol voltak részére egy kis kielégítetlen kíváncsiság.

Cafolat. Az a hír, mintha a „Függetlenség” című napilapot a zombori magyar olvasó-kör és a polgári kaszinó egyeslet kitiltotta volna, mint értesülünk, teljesebben alaptalan. A magyar olvasó-kör a folyó évre egyszerűen nem rendelte meg, a polgári kaszinó egyeslet pedig egyelőre csak egy negyedére fizetett rá elő. A kitiltás iránt egyik egyesletben sem maradt felindulás.

Tegnapi csütörtökön délután adta ki a színházi bizottság színházunkat Jakab Lajos Székesfehérvárott működő igazgatónak.

Zombor sz. kir. város

földkönyvei és térképei, hitel telekjegyzőkönyveivel és ezeknek a kataszteri munkálatok alapján való átalakítása.

III.

Törvényjavaslat*)

az új telekkönyvek (betétek) elkészítése tárgyában.

I. Általános határozatok.

1. § Magyar és Erdélyországban a kir. bíróságoknál jelenleg használatban levő és a csanak tökéletlenül megfelelő telekjegyzőkönyvek helyébe új telekkönyvek (betétek), az állandó kataszterrel összhangzásban, — hivatalból elkészítendőek.

2. § A kettős művelés oly módon hajtandó végre, hogy a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzések által létesített jogállapot sértetlen maradjon és mint ilyen az új telekjegyzőkönyvekbe átvezetessék.

(Ennek következtén például az új betétekből csak azon bejegyzések kihagyandók: a) melyek már törőrlve előfordulnak, b) melyek a jogállapot hű visszatüközésére feleslegesek, c) melyekről bebizonyul, hogy tévedésből vagy hibából állanak fenn s végre d) melyeknek törlése a munkafolyam alatt kérésik és elrendeltetik.)

3. § A telekkönyvek tárgya marad, mi eddig volt, t. i. minden ingatlan javak és jogok, melyek ingatlan dolognak tekinthetők.

Kizártnak azonban: a) minden nyilvános birtok, b) oly fekvőség, mely valamely vasuti vállalat birtokában van és a vasuti üzletnek szolgál, vagyis — mely a vasuti könyv, — és végre c) oly fekvőség, mely a bányakönyv tárgyát képezi.

II A telekkönyvek beszerkeztéről.

A. Főkönyv.

4. § Általános szabályul kimondatik, hogy azon betétek melyekben egy adóközségnek valamennyi fekvőségei foglaltatnak, összevéve egy főkönyvet képeznek. Nagyobb községekben azonban, főleg városokban megengedtetik, hogy a könnyebb áttekinthetőség céljából két vagy több területileg körülhatárolt osztályzat alakítások, — ez esetben minden osztályzat külön-külön egy főkönyvet képezend.

5. § Egy törvényszék területén, de akárhány községben fekvő uradalmat vagy hitbizományt képező ingatlanokat magukban foglaló betétek egy főkönyvet képeznek.

Szükség esetében a főkönyvhez pótkönyv készítenőd.

a) A betétek tartalma.

6. § Egy betétbe rendszerint csak egy telekkönyvi test vehető fel. Ha azonban a tulajdonos betétébe több telekkönyvi testet bejegyezteni kíván, ez szabad lesz: a) ha ezáltal a telekkönyvi állás össze nem zavartatik, b) ha valamennyi telekkönyvi test csekélyebb értékű, úgy hogy mindegyik magában véve hitelmevetet alapjául nem igen szolgálhat.

7. § Minden fekvőség, mely a természetben fizikailag összefügg, egy önálló telekkönyvi testet képezhet. Ugyanegy tulajdonos birtokában lévő több ilyen fekvőség egy telekkönyvi testté csak akkor egyesíthető: a) ha eddig a telekkönyvbe felvéve nem voltak, b) ha különbözőképp nem terheltek vagy ha terhelmentesek, c) ha a tulajdonjogi korlátok tekintetében különbözőség nem létezik, — és végre d) ha az egyesítés alkalmával minden akadály egyidejűleg elháríttatik.

b) A telekkönyvi betét részei.

8. § Minden telekkönyvi betét 3 részből áll: a birtokállási lapból (A.), — a tulajdoni lapból (B.), — és a teherlapból (C.).

9. § A birtokállási lapra a telekkönyvi test minden alkatrészei és azon jogok jegyzendőek be, melyek

*) Ez a fontos törvényjavaslat tudunkkal itt jelenik meg először a nyilvánosság előtt.

a telekkönyvi test egy részével vagy az egész testtel kapcsolatban vannak. (Ilyenek például a különféle szolgalmi jogok.)

10. § A telekkönyvi test egyes alkatrészei a kataszteri megjelölésekkel és adatokkal összhangzólag bejegyzendőek.

11. § Ha telekkönyvi bejegyzések következtében a birtokállási lap tartalma változást szenved, ezen változás mindannyiszor a birtokállási lapon feltűntetendő.

12. § Mikor a telekkönyvi betétben, melyben a szenvedő birtok foglaltatik, szolgalmijog bejegyeztetik, úgy az, valamint a b-jegyzés körül történő minden változás — az uralgó birtokot magában foglaló betét birtokállási lapján is hivatalból és pedig a bejegyzéssel egyidejűleg feltűntetendő.

(A telki szolgalmijog például a C. lapon b. kebelezendő, az uralgó birtokra nézve az A. birtokállási lapon feltűntetendő.)

13. § A tulajdoni lapra a tulajdoni jogok és mindazon korlátozások jegyzendőek be, melyek a tulajdonos saját személyére nézve a szabad birtokkezelés tekintetében alá van vetve. Azonfelül mindazon korlátozások, melyek a tulajdonosnak birtokállási rendelkezésére vonatkoznak és mint ilyenek a C. lapon bejegyeztetnek, a tulajdoni lapon is feltűntetendőek.

(Igy pld. a C. lapon bejegyzett tulajdonjogi korlátozásokat mint zárlat, csőd, a B. lapon is fell kell tüntetni.)

14. § A teherlapon a birtokot terhelő minden dologbani jogok, ezen jogokra szerzett jogok, a visza és elővásárlási, bérleti jogok és oly korlátozások jegyzendőek be, melyeknek a terhelő birtok mindenkori tulajdonosa az egész birtokkál vagy a birtok egy részéveli rendelkezés tekintetében alá van vetve.

15. § Ha egy betétben több tkvi test foglalandó, ez esetben mindegyik elkülönítve és folyó számmal el látva jegyeztessék be. A bejegyzéseknél egyedül ezen sorszáma kellend hivatkozni, mindazonáltal a hivatkozott sorszám betűkkel is kiírandó.

(Például ha a külsőség a belsőségtől elkülönítetett és új tkvbe kivitetett, a megmaradt belteleknél mely a A. I. 1. sorszám alatt volt felvéve, a római (I) jegy + jegyre változtatott, minden tekintet nélkül arra, valjon előfordul-e még + alatti birtok, vagy sem.)

16. § Ha egy tkvi testet, mely többekkel együtt ugyanazon egy betétben foglaltatik, egy más betétbe átjegyezni kell, úgy ezen tkvi testre vonatkozó minden bejegyzés is átviendő.

c) Lajstromok.

17. § Minden főkönyvhez külön-külön részletlajstromok, továbbá személylajstromok és pedig külön névjegyzék a birtokosokról és külön a hitelezőkről vezetendőek.

d) Térképek.

18. § A részletlajstromok kiegészítő részeit képezik az egyes dűlőkről elkészült vázrajzok, melyekben minden birtokdarabolás, illetve teosztás pontosan keresztül viendő. Azonfelül minden tkvi hivatal számára minden egyes határra nézve készült katasztrális térképek másolatai megszerzendők és használatra megörzendők.

B.) Okiratgyűjtemény.

19. § Egy bíróságnál kezelt valamennyi főkönyvre nézve az okiratgyűjtemény közösen és további rendeletig az eddigi mód szerint vezetendő.

III. Eljárás az új betétek elkészítése tekintetében.

a) Közégek.

20. § Az új tkvek készítése központi vezetés és felügyelet alatt történik. E célra Budapesten egy központi telekkönyvi igazgatóság az igazságügyi miniszterium kebelében felállítatik. Ezen igazgatóság hatásköre kiterjed egész Magyar- és Erdélyországra.

(Személyzet: egy igazgató, egy aligazgató, egy titkár, négy fogalmazó (együttel előadó), tizenkét felügyelő (a kerületekben), — a segédszemélyzet pedig: egy irodafőnök, kellő számú hivataltisztok és napidijások.)

21. § A telekkönyvi igazgatóság alárendelt és vele szerves összeköttetésben álló közgei a felügyelők, kik törvényszéki kerületek szerint gyakorolják a felügyeletet és ellenőrzik a helyszíni miveleteket.

(Egy felügyelőnek al 5-6 törvénzki kerület.)

22. § A telekkönyvi miveletek végrehajtó közgei kétfélék, t. i.: a) olyanok, kik jelenleg a bíróságknál rendszeresített állásokban már alkalmazva vannak és ezen rendkívüli munkálatokhoz hivatalból ki rendeltetni, b) olyanok, kik a miveletek időtartamára ideiglenesen kinevezetni fognak.

23. § Minden tkvi hatóságnál a munka végrehajtásával megbízott ügyvezető állandóan és önállólag viszi az ügyvezetést és csakis a tkvi felügyelő, illetve igazgatóság utasításait tartozik követni.

24. § Ügyvezető csak begyakorolt tkvi hivatalnok lehet, kinek tkvi vizsgája van, ki a térképezésben jártas, valamint képességeinek próbáit adja.

25. § Az igazságügyi miniszter az igazgatót, aligazgatót, a felügyelőket egyenesen, az ügyvezetőket az illető bírósági főnök meghallgatása mellett a tkvi igazgató egyetértése és felterjesztése folytán nevezi ki.

(Tervezetbe van véve, hogy a helyszíni munkát csakis rendszeres tkvi hivatalnok végezze, vagy oly egyén, kinek tkvi vizsgája van és jártasságának előbb próbáit adja. A telekkönyvi igazgatóság a trvszéki elnökkel egyetértve és azok beleegyezésével annyi számú jelesebb telekkönyvvezetőt fog hivatalból ki rendelni, a hányat az ügyvitel veszélyeztetése nélkül elvonni lehet, ezek helyébe napidijások lesznek ideiglenesen alkalmazva. Segédkezőknek leginkább oly egyéneket kellend felhasználni, kik a kataszter készítésével foglalkoztak és ott disponibilibekké váltak.)

b) Előmunkálatok.

26. § Az ügyvezető az összes telekjegyzőkönyvet gondosan átvizsgálni köteles, és ha oly hibát, hiányt vagy akadályt észlel, mely a helyszíni munkálkodásnak előreláthatólag akadályul fog szolgálni, arról a bírósághoz írásbeli jelentést tesz.

A bíróság, ha a bejelentett hiba, hiány vagy akadály hivatalból elhárítható, azonnal határoz, ellenkező esetben a felek meghallgatása végett sürgősen intézkedik, és ha a kérdés ezen az úton sem hozható tiszta, az egész ügy a későbbi hirdményi elbírás alá tartozónak nyilvánítassék.

27. §. A telekjegyzőkönyvek átvizsgálása után az ügyvezető, az illető adóközségben létező minden katasztrális birtokrészletekről és az összes birtokosokról jegyzékeket és a mennyiben a katasztrális térképről két másolat rendelkezésére nem bocsáthatatnak — arról másolatot maga készít.

28. §. A kataszter elkészülte óta történt és általában minden régebbi birtokváltozások, a kataszteri birtokrészletek és a birtokosok ugyanazonosságának és egyéb szükséges adatok kinyomozása mindég az illető községben, és ha a szükség úgy hozza magával, a helyszínen eszközöndök. Ezen nyomozások megkezdésére kitűzött nap a hivatalos lapban és az illető, valamint a szomszéd községekben legalább 14 nappal előbb közzéteendő. A hirdménybe oly felhívás foglalandó, hogy mindazon személyek, kik a birtokviszonyok kiderítésénél érdekelve vannak, személyesen jelenjenek meg, hogy jogaik megóvásáért szolgáló felvilágosításokat adhassanak. Különösen figyelemre méltó minden birtokos, hogy a birtokviszonyokat kiderítő okiratokat is magával hozni el ne mulassza. Az ügyvezető a községben lakókat a községi bíró útján, más községbelieket pedig írásbelileg megidézi.

(Az összes tjkvek a helyszínen kivetnek.)

29. §. Az idézett fél meg nem jelenése esetében az ügyvezető, ha azt a tárgyalások menete igényli, a fél költségére képviselőt is kinevezhet, oly birtokosokra nézve, kik távollétük miatt megidézhetők nem voltak és képviselőt nem neveztek, vagy kik még nem önjoguk és törvényes képviselőjük ki nem tudható, vagy végre, kiknek tartózkodási helye ismeretlen, az ügyvezető írásbeli jelentésére a bíróság hivatalból képviselőt rendel.

(A képviselőt oly egyén legyen, ki képviseltjének birtokviszonyait alaposan ismeri. Távollévő birtokosokra és kiskorúakra nézve ezen jog egyedül a bíróságot illeti.)

30. §. A tárgyalások mindig a községi képviselőt által megválasztandó két bizalmi férfiú jelenlétében tartandók.

(A nyilvánosságra a legnagyobb súly fektetendő, hogy a nyomozások biztosabbak és hitelesebbek legyenek s mert a két bizalmi férfiú mindenkor jelenléte következtén azok egyszerűsége mint szakértők és tanúknak tekinthetők.)

c) A nyomozások tárgya és menete.

31. §. Az ügyvezetőnek feladata:

1) Az általa készített jegyzékek helyes és hiánytalan voltáról meggyőződést szerezni.

2) Azokat a katasztrális térképpel összehasonlítani, a tapasztalt hiányokat pótolni, azután magát a térképet is kiigazítani és a szükséges felosztásokat rajta megtenni.

3) Kipuhatólni, hogy mely kataszteri részlet felel meg a már felvett telekkönyvi testnek.

4) A birtokosok kívánalmai szerint — a mennyiben törvényes akadály nem létezik — új tkvi testeket alkotni.

5) Az egyes fekvőségek birtokával járó jogok és az ezeket terhelő telki és házi szolgálmat, a mennyiben telekkönyvileg bejegyezve nincsenek — kitudni.

6) Megállapítani, hogy a létező tkvi bejegyzések közül melyek és mily alakban fognak átjegyeztetni az új betétekbe.

7) Az újonnan keletkezett eddig nem telekkönyvezett birtokot a telekkönyvből felvenni.

8) A történt telekkönyvön kívüli birtokváltozásokat egytől egyig kinyomozni, letárgyalni és a jelenlegi jogos és tetteges birtokosokat a tervezetbe felvenni.

9) Ha kiderül, hogy egy tkvi testnek oly alkatrészei vannak, a melyek egy másik adóközségben léteznek, ezen alkatrészeket képező birtokrészleteket kipuhatólni és összeállítani.

Azonban a fekvőségekkel járó jogok és azokat terhelő szolgálmat tárgyalásába bocsátkozni és azokon változtatni, ha telekkönyvileg már bekebelezve vannak — csak úgy szabad, ha erre nézve a felek közt teljes egyetértés létezik.

32. §. Ha a felek állításai és bemondásai nyomán a birtokjogok alaposan meg nem határozhatók és ha a szükséges okmányok elő nem teremthetők, vagy ha a fél ellenmondásokkal él — az eljárás alapjául mindég az utolsó tényleges birtok szolgál.

33. §. A nyomozások összes eredménye, valamint a felek lényeges nyilatkozatait jegyzőkönyvbe felveendő. Rendszerint első leg általános tárgyalási jegyzőkönyvet vezetni, — ha azonban a célszerűség úgy hozza magával, lehet külön jegyzőkönyveket is felvenni. Minden jegyzőkönyv a fél, és a község jelenlévő két bizalmi férfiú által aláírandó. A jegyzőkönyvek megírásához tollvivők is alkalmazhatók.

(A jegyzőkönyv rövidégei minden kétséget kizáró, könnyen megérthető rövidséggel vezetendők.)

d) Tervezeti betét iverk.

34. §. A tárgyalások bevégeztével az ügyvezető a nyert adatok nyomán és a kataszter alapján tervezeti betét iverket készít, melyekbe az összeállított telekkönyvi testek és azoknak birtokosai bejegyeztetnek. Ezen tervezeti iverk folyó sorszámmal ellátandók.

35. §. Az ügyvezető azon napot, melyen a tervezeti iverk készen lesznek, a kerületi tkvi felügyelőnek hivatalosan bejelenteni köteles. A felügyelő az elkészült tervezetet a felvett tárgyalási jegyzőkönyvekkel és a kataszterrel összehasonlítva, gondosan átvizsgálja és a tapasztalt hibák kiigazítása után, ha egyébként is a munka mindenben összbangzó, az egyes iverket, szintegy a kiigazított térképet is hitelesíti.

36. §. A hitelesített tervezeti munkát az ügyvezető írásbeli jelentés mellett a bíróságnak bemutatja. A bíróság a hivatalos lapban hirdményt tesz közzé, hogy N. községben a betétek tervezete elkészült és a hivatal helyiségeiben nyilvánosan megtekinthetők, egyszerűsége felhívásnak az érdekeltek, hogy netalán észrevételeiket 30 nap alatt a bíróságnál megtegyék, különben a tkvi felvétel véglegesnek fog tekintetni.

37. §. A határidő letelte és a netalán szükségeselt tárgyalások bevégezte után, az ügyvezető felügyelete alatt készülnek most már a végleges betétek, melyekbe a létező jogállapotot képező bejegyzések is áthozandók.

38. §. A véglegesen elkészült betétek egy bíróság vagy bírósági hivatalnak által újabb revízió alá vonandók és a netalán tollhibák kiigazítása után a közforgalomnak átadandók. Mirel az illető község, uradalom, adófelügyelő és kataszteri hatóság, különösen az utóbbi a hivatalos használatra átküldött katasztrális munkátat visszaszolgáltatása, egy a helyszínen kipuhatólt birtokváltozásokat és a történt felosztásokat kimutató jegyzék, valamint a kiigazított térkép megküldése mellett értesítendő.

39. §. Mindegyik betéthez elegendő számú lap melléklendő és így azon betétek, melyek egy főkönyvet képeznek, bekötendő. Minden kötet lapszámozandó, az oldalszámok összege az első lapon kiírandó és a bíróság főnök neve aláírásával, valamint a hivatalos pecséttel megerősítendő.

40. §. A régi tjkvek lezártnak, használaton kívül helyeztetnek, azonban a hivatalban megőrzendők.

IV. A községek köteleességei.

41. §. A községek a hivatalos nyomozásokhoz szükséges irodai helyiségekről gondoskodni, azokat fűtetni, gondoztatni és a hivatalos cselekményekhez segédkezet nyújtani kötelezettenek.

V. Jelen törvény hatálya.

42. §. Jelen törvény a kihirdetésnek napján lép életbe és végrehajtásával az igazságügyminiszter megbíztatik, ki egyszerűsége a kiviteli rendeleteket kibocsátani fogja.

Mint hogy a fenti törvényjavaslathoz mellékelt »Kiviteli utasítás« inkább az annak idején arra hivatottakat érdekli, a mennyiben azok működési körét megállapítja, ennél fogva mellőzöm és alább csakis az új telekkönyvek elkészítésére felhasznált egyes okmányok hitelességére és az abból kifolyó különféle eshetőségek következményeire nézve fogom a kérdéses ügyben nézeteimet felsorolni, hivatkozva részint a törvényjavaslat, részint pedig a kiviteli utasítás egyes §-aira.

(Folyt. köv.)

Árpád.

Hódságh, 1883. december hó végén.

Hanyatló, pangó iparunkról hasábnai jeremiádotkat olvashatunk úgy a fővárosi, mint a vidéki lapokban. Panaszkodunk és jajgatunk már egy évtized óta. Olvasva eme panaszkákat, végképen el kellene csüggednünk és lemondanunk arról, hogy iparunk még életérős, még virágzóképes s hogy még visszaküzdheti azon tért, melyről a külföld kiszorította, ha nem látnók eme írka-firkákkal szemben, azon hazafiai lelkesedéssel megindult mozgalmat, mely most országsszerte iparunk emelését, fejlesztését tűzte ki céljául. Olykor egy szikra elegendő, hogy a hazafiai lelkesedés lobbanó lángja az egekig csapjon fel. S — a történelem legyen tanúbizonyságom — az ilyen fordulat akkor van legközelebb, mikor a közöny letráján a legalsóbb fokig estünk le. Panaszkodunk és jajgatunk, hanyatló, elenyésző iparunk felett, egész garmadává nőtt a sok röpirat és cikk; bizonyos mélabús szomorúsággal olvastuk el és — félre tettük, hagytuk az ipart, iparnak lenni, melyen úgy se segíthetünk és továbbra is csak a személyes politika sikereiben vetélkedtünk egymással — s nyugodtan vártuk a baj orvoslását a kormánytól.

De grót Zichy Jenő az ipar fejlesztésének élére állván, beláttuk, hogy alkotmányos szabadságra jogot igénylő nemzetre nézve nincs lealázóbb valami, mint a kormány gyámkodásától várni, még az oly intézkedések és mozgalmak létesítését is, melyeket másból az erős nemzeti öntudat hoz létre. A nemes gróf lelkesedése, önzetlen hazafiai önfeláldozása, magával ragadta a közéletünkben tényező elemeket s ma már egy erős, lelkes mozgalmat látunk az ipar terén, mely mozgalom a magyar ipart győzelmet látatja velünk a jövőben. Eme lelkes mozgalom eredménye az 1885. évi országos kiállítás eszméje is, mely hivatva lesz megmutatni, hogy dacára a számos halotti búcsúztatónak, panaszkodó jeremiádnak, — a magyar ipar még él. Van iparunk, van erőnk. Legyen igaz tehát mit a költő az ember teremtő erejének mindenhatóságáról mond: az erő — akarat, és a győzelem bizonyos.

Eme kiállítás nemzeti ügy lévén, sikerét előmozdítani minden polgárnak kötelessége. És ennek buzgó teljesítésében páratlanul áll meggyék zombori kiállítási kerületének érdemes titkára, ki sem időt, sem fáradságot nem kímélve az ipar apostoloként járta be a kerület községeit, buzditva és lelkesítve, hogy e nemzeti ügy zászlója alá mentől több híveket toborozzon össze. E célból jelent meg f. hó 28-án községünkben, hogy a hódságh-vidéki helyi bizottságot megalakítsa. Községünk iparosai és gazdái nagyszámban gyűltek össze a községvárosa nagytermében, hol dr. Margalits Edét ifj. Trischler Ferenc az egybegyűlteknek bemutatta. Dr. Margalits Ede beszéde, mely a kiállítás célját fejtegette, nagy lelkesedést keltett, különösen azon részét éljenzették meg lelkesen, mely ipartörvényünk küszöbön álló revízióját, illetve módosítását tárgyalta; az eszmegazdag szónoklat mély és maradandó benyomást tett. A helyi bizottság elnökévé ifj. Trischler Ferenc választott meg, tagjai pedig felerészben iparosok és felerészben gazdák.

Az értekezlet befejezte előtt ifj. Trischler Ferenc az összegyűltek nevében dr. Margalits Edének megjelenséért köszönetet nyilvánít, mit a jelenlevők lelkesen megéljenzettek.

Ezzel tudomásunk szerint a vidéki helyi bizottságok szervezése és megalakítása befejezetett. Munkára fel!

„A verseny nyílt, a nemzet él,
Ha egy jobb tagja sem henyl,
Jut ember és kéz, munka, vér,
Mi volna az, mit el nem ér?
S legyen dicsőbb,
Ki tette föbb,

Mert még neked virulnod kell, óh hon,
Ragyogva hírből, büszkén, szabadon.“

Karácsony-napján a családi élet eme legszebb ünnepén, a helybeli magyar kisednevelési egylet óvodájában magasztos, megható ünnepély folyt le. Karácsonyfa állt a terem közepén, zöld galyain ragyogó gyertyákkal, aranyos ók, alatta játékok, könyvek, mind-mind a Jézuska ajándékai a jó gyermekek részére. És a gyermek látja Jézust, ki neki ez ajándékokat hozza és érzelmeljesen rebegi el hálaadó imáját; a felnőtt megindulva emlékezik vissza, ama boldog korra, melyben ő is örült a Jézus ajándékának s bár azóta sok év vonult el változó örömeivel, bánataival felette, s ha ez emlék könnyeket csal is szemébe, a könnyeken át mosolyog és szinte érzi, hogy Jézus született. Nem így leírva, hanem képen mutathatnám be csak megközelítőleg, ama örvendő, mosolygó gyermekcsoporthoz, mely a karácsonyfát körülállta. A kicsinyek imádkoztak, énekeltek, játszottak és szavaltak. Végül megkapták, amit Jézuska hozott. Vigság, mosoly az arcon, boldogság a szivekben. De leginkább érezhette ezt az, ki a gyermekeknek úgy, mint a felnőtteknek e szép ünnepélyt szervezte, az óvoda vezetője Berger Anna kisasszony. Ő tervezte, ő szervezte, szeretett kicsiny tanítványainak ez örömet, legyen övé az elismerés koszorúja itt a nyilvánosság terén is, melyet már rég bir mindannyiunk tiszteletében és szeretetében és fogadja itt is a hódsághiak köszönetét.

Az év vége felé jár! Elgyötrődve, kifáradva tekintünk vissza az elmúlt évre. Az új eloszlik és a hajnal rózsaszínűvel egy angyal hajlik le hozzánk és ezt susogja lágy hangon: bátorság! ne csüggedj! kellj fel, szedd össze erődöt, nézd amott jó fel a nap, onnan itt világosság, itt az új ösvény, itt az a jó öreg mentor: a tapasztalás, vándorolj vele, s így ha újra bealkonyodik is, nem fogsz eltévedni, s ha minden esillag kiállsz is, egy csillag örökké világít: a hit, remény és szeretet csillaga.

A nap felkel, mi kitöröljük a 3-at és 1884-et írunk. Itt az új év napja!

A hivatalos és nem hivatalos üdvözlések és szerencsekívánatok egy napig tartó aerája.

A hírlapiról is kötelezve van, hogy olvasóinak és szerkesztőjének gratuláljon.

Ime tehát tisztelt olvasók! tisztelt szerkesztő uram! Boldog újévet kíván*.)

Don Carlos.

A MI ZSIDÓNK.

Olyan becsületes ember volt, hogy olvasva elmegethetett volna keresztény számban; nem is hiszem mai napig sem, hogy nem valami vegyesházból származott, mert tiszta zsidó vérből (ez paradoxon, miután a zsidó-vér sohasem tiszta) lehetetlen olyan becsületeset produkálni, a minő ez a „mienk“ volt.

A valóságos nevé sohasem tudtam meg. Ugy háta megett Gáspárnak is hívták, pedig csak annyiban hasonlított a „Kornevillei haragok“ Gáspár apójához, hogy ő is szerette gyűjteni a kincset, de igazi, tisztességes úton. Közönségesen a falu tulsó szélén lakó emberek is csak szomszédnak szólították, meglévé a magyar embernek azon természete, hogy előtte minden zsidó szomszéd, minden cigány koma és minden tót zatyafi. Hogy hol van ennek az alapja: annak öreg Pulszky Ferenc a megmondhatója. — Mi pedig „a mi zsidó“nak neveztek, míg szegény Dani barátunk is a siralom völgyének ezen a felső részén mozgott és folytatott szakadatlan háborút, ama közös ellenség az ugynevezett „verseci“ ellen. És a mi zsidónk nem haragudott azért a címért, de ugyan már hogy is haragudott volna, avagy egyáltalán illik-e, szabad-e zsidónak valamiért haragudni, a magyar állam területén? Bizonyára nem.

Ezt belátta a „mienk“. Oh ő igen felvilágosodott ember volt, végtelen messzeségben állott a törzstől, azoktól a hajdani zsidóktól, kik oly műveletlenek voltak, hogy mennydörgés, villámlás és a jó ég tudja még miféle piroteknikus látványosságok közt kellett nekik még azt is a fejükbe verni szegény Mózesnek, hogy tiszteljék az apjakat, meg az anyjakat, hogy ne lopjanak, ne gyilkoljanak, hagyjanak békét a más ember feleségének s egyéb ilyes alapkövetelményeit a tisztességes és becsületes társadalmi életnek. Bár mai napig is akadnak ilyen mozdatlan izraeliták Galícia rengetegekben, hanem a „mienk“ magasan állott az effélék felett.

Igaz, hogy mikor községünkbe bevándorolt egy — anno Kossuth, — hát csak valamicskével volt kevesebbje a semminél, de a köből is olajat facsarni tudó leleményességgel rövid időn annyira vitte, hogy boltot nyitott a Mályva-utca végén, a melynek hitelle szerzett összes portékáját elvitte volna ugyan a hátán, egy két hónapos hideglelésből fellábadt ember is, — hanem hát „nem is egy nap, nem is könnyen építék fel Rómát.“ — Denikve a kezdet meg volt, a bolt megnyitott s ékesen olvasható volt az ajtó felett a csalógató felírás: „Az ezüst hangyához“ lévén oda pingálva valami felismerhetetlen állat, melyet akár gunárnak is nézhett az ember. (A kántor festette két icce borért.)

Itt szokott ő a Mályva-utca sarkán üldögegni, belecsamuklálva a jövődöbe jókora orrával, mely oly egyenes volt, mintha valamikor golya-tejet szoptott volna. A tiz parancsolat keményített madzaga többnyire kilógott nyakából, jelezve vallásosságát. Termete különben olyan sovány volt, mintegy vonal matematikai meghatározása (hosszuság, szélesség nélkül) úgy, hogy szegény Dani barátom vélekedése szerint egy szál bénaél nem lehetett több benne. Feje kicsiny volt, úgy, hogy megfoghatatlan, miként férhetett el abban annyi megrószítandó terv? Arcán a töprengésnek és törődésnek félreismertetlen kinyomata látszott. Orra: lásd fennebb. — Ujjai finom idegzettel határozottan pénzszámlálásra teremtvék. Térdei valódi görög stilban domborodtak elő és csontosak voltak, mintha fából lettek volna és élesek, mintha nem lettek volna fából.

* Én részemről az actív és passív gratulációtól egyaránt meg vagyok váltva. Szerk.

Sok gond terhelte az ő becsületes fejét. Chamfort szerint ugyanis az embereknek kétféle osztálya van: egyik ebédjéhez keresi az étvágyat, másik étvágyához az ebédet. Ő pedig ez utóbbi osztályba tartozott. A galand, gyufa, tú, cérna árulással igaz, hogy nem sokat reszkíroz az ember; de nem is épít belőle emeletes házat, kivált olyan faluban, mint a miénk, hol a tiszteletes asszony lánya is guzsalyból fonta a szőszet, s a boltban a parasztság naturálékkal — kukoricával meg tojással — fizetett a szükséges cikkekért.

Amint ott üldögélné egyszer — gyér lévén a forgalom — a Mályva-utca sarkán, éppen azon gondolkodott, hogy milyen magánosan áll ő, mint a lótoszfa Mohamed paradicsomában. Megtapintja a jobb oldalát, meg a bal is és arra a meggyőződésre jut, hogy neki valami hiányzik. Ebben a minutumban megy oda Rézike — a birkás zsidó leánya — szappant vásárolni. A „mi zsidónk” rögtön ajánlatot tesz, hogy ő minden szappant oda adná a Rézikének. Hát az nem lesz rossz. Meg az egész boltját azonfelül. Hát az is jó lesz. „És ugy lón a miként beszélé” Rézikét magához feleségesíté. Gyöngyén ment ez a nehéz munka, éppen mint a bibliában olvassuk. „Izsák kimegy a mezőre s látja Rebekát jönni a tevékkel, Rebeka is meglátja Izsákot s lezáll a tevérről. Izsák bevezeti anyja sátorába és szereté vala őtet (Mózes I. XXIV. 63., 64., 67.) Csupa idyll volt ez is, amaz is.

A szegény „miénk” még akkor nem tudta, hogy a házasság olyan intézmény, mely nőtlen, fiatal urak gyönyörűségére és a férj bosszantására szolgál. Mert Rézike veszedelmesen szép volt, nem is asszony, hanem maga a kívánság. A két szemével kiesalta volna a napot a felhőből, s egy-egy hamis mozdulatával képes lett volna az aludt-tejbe is életet bűvölni. Orcája ugy ragyogott, mint valami elektromos kiállítás. Mikor ajkát felbiggyeszté, akárkiben is pokoli vágyakat ébresztett arra nézve, hogy megcsókolja. Szóval a „mi zsidónk” boldogabb volt mint a Zulu kafferek királya, a kinek pedig 300 darab felesége van egy-zerre.

Igazsága van Schillernek, (nem a verseci, hanem a németországinak) mikor mondja:

„Ehret die Frauen, si flehend und wehen, uns himlische Rosen ins irdische Leben.“ Csakhogy azoknak a rózsáknak, de sok tövisük van néha, melyek, mint ama középkori magdeburgi szűz, minden oldalról kegyetlenül vérzik a közjók került halandót. Ezt persze a mézes hetekben nem érzi senki, csak akkor, mikor már a mézes hét sok esztendőnek keserű ecetjévé változik által.

Denikve a mi Gáspárunk boldog volt, az „ezüst hangyához” özönlött a pénz. Most már nemcsak galand, gyufa, krumplicukor s egyéb szatocsüzletbe való kezdetlegességek búslakodtak az állványokon, hanem mindenféle olyan portékák, melyek a legfelsőbb osztály falusi igényeket is képesek voltak kielégíteni. Mert, ha szép volt Rézike, de szép volt a hozománya is s igaza van annak a filozófusnak, a ki azt mondja, hogy: legyen az ember idealista; ne vegyen mást feleségül, csak a kit szeret s ne szeressen mást, csak a ki gazdag.

A véletlen ő felesége ugy lantézte a mi zsidónk do:gainak sorját, hogy ő együtt kapta a szépséget a gazdagsággal, mindkettő nagy tőke. — A Mályva-utca a legszebb rózsája bizonyára Rézike volt. Aztán a kundsafrok hogy jöttek!! A hangyák nem sürögnek ugy eső után — Bizonyára többe ér a legfényesebb auzlagnál, ha egy szép asszony van a boltban. Mert hát minden bolond gavallér azt hiszi magában, hogy

„Nem is asszony, ki nem csalja,
Ki az urát meg nem csalja” —

azt a jó, becsületes embert, a mi zsidónkat? — No már ha akadna olyan asszony, az megérdemelné a Prometheus sorsát.

A menyecske szép volt, mint egy gyémánt, de kemény is mint a gyémánt. Nem járt akkora nehézséggel a Mont-ewerest megmászása vagy Konstantinápolyban a Seikül-izlamság elnyerése, mint az ő kegyei nek megszerzése. Olyan szívesen elcsevegett az emberekkel a pudli mellett, mintha mindenikkel atyafiságba lett volna s ha rájok nézett azokkal a fellegbontó szemével: akkor három decivel mindig több siller kívánkozott ki a zöld korszóból; annyi kellemmel képes lett volna az ördögöt rábeszélni, hogy mosdjék szappannal. — Egyetlen hibája volt — amelyet bizonyára nem a férjétől sajátított el — az nevezetesen, hogy igen kifejlett művészi hajlamai voltak az aprópénz vissza nem

adás iránt. — De hát mit el nem néz az ember egy szép asszonynak? Tudta azt Rézike maga is.

Volt többek közt a községben egy kevélységgel garnirozott paraszt firma. Ökrét, házát, szőlőjét mind megitta, sőt azt is megitta, amije sohasem volt, t. i. az esztét. Hát ez elkezdett okvetetlenkedni, okozott mulatságos nappali percekét Rézikének és kinos éjjeli órákat a mi zsidónknak.

„Mert a gyuanu uréreg magában is;
Izén előbb nem érzik a veszély
De hogyha egy kisse a vérbe hat,
A kén-ereknél jobban ég, lobog —
írja az a híres anglus poeta.

Már ha valamire távozni kellett a háztól, ugy érezte magát szegény zsidónk, mintha valami krokodilus udvariasan arra kéré, hogy legyen szives a lábát az ő kitért torkába dugni. — Mikor meg visszaérkezett Versecről vagy más helyről: akkor ugy összekutatott valamennyi szublót, kályhát, kéményt, petroleumos kradencet, tán még a felesége gyűszűit is sorra nézte. — Die Eifersucht ist eine Leidenschaft, die mit Eifer sucht, was Leiden schafft. — A „Bella Donna” a patikából orvosság, de a háznál tartva sok veszedelmek előidézője.

Pedig nem volt oka rá, — bizony isten nem volt. Rézike olyan ártatlan és tiszta volt, mint ama megszentelt-tett edények, melyeket a tirusi rézműves Hiram csinált vala hajdan Salamon király parancsából az Ur háznak szükségére. — De hát olyan a féltékeny férfi, mint a bagoly nappal, neki megy fejével a falnak is. A Rézikét nem merete bántani, mert jobban szerette mint a lelke közepét, hanem azt a gavallért, azt a pharaszot, „hogy a pokolnak mind a hetvenhétezer pitvarába jusson belőle egy darab” . . .

Szegény „miénk” — olyan búsan üldögélt néha a Mályva utca sarkán, mintha legalább is egy négylovas gyászkoosít nyelt volna le. Hallgatott, mint egy Ásvérus király, nem evett, nem ivott három napig se, mint egy Akháb. Haza jött innen vagy onnan fáradtan mint egy Ézsau s elvonult barlangjában mint egy Illés. — De nehéz egy embernek azt a menyországot hordani, ami egy szép asszonyból áll! — Mit neki a fényes bolt, a sok drága portéka, a Birkásnak minden vagyona, ha az ő lelke olyan zavaros, mint a baranyai bor, a szíve meg olyan keserű, mint a legkeserűbb mandula, visszavágyott abba a kezdetleges állapotba, mikor még csak galand, cérna, gyufa s más egyéb semmik voltak az „ezüst hangyánál,” mikor még egy darab kék égből s fél verdung csillagfényből álló estebédet költött el, de mennyei elégedettséggel.

Most van fájni étel, mintha minden nap Sábész volna, de mit ér, ha úgy ül az ember mellé, hogy előre tudja, hogy az nem fog jól esni. — Pedig a Rézike szedi ki a levest, mégis fűszerszámozza szép beszéddel, kínálással — de ha az egyszer fölébresztett ördögöt nem lehet elaltatni. Még az az akasztófa parlagi gavallér a külső szobából „jó étvágyat” kíván az ebédhez. „Hogy sísteregve százezer tízes nyárs csapjon beléje!” . . .

A dolgok közel állottak ahhoz, hogy megfenekeljenek. Talán a Rézike is panaszkodott otthon, hogy az ő férje olyan hideg hozzá, mint a kocsosnya. — Az „ezüst hangyát” akár a fecskék elrabolhatták az ajtó fölül. Egyszer csak beállt az öreg Birkás, mint valami Dzsengiszkán, hogy hát „hallod-e, van neked valami bajod, nincsen neked enni, inni, amit akarsz, nincsen neked kereskedés fényesen beállítva, nincsen neked szobák kipingálva, nincsen neked pénz a spórkaszáiban, pénz a bugyillárban, pénz mindenütt, nincsen neked Credit a Budapest, a Bécsben? — hát mi nincsen neked, mondjál?”

— „Nincsen feleségem” nyöszörgött a „miénk.”
— „Váj gesrie! — ordított az öreg. Hát a ki az „Énekek énekében” le van pingálva, a Solomon király mátkája szebb volt, mint az én lányom? hát láttál te akár melyik fotográfiauzlagban szebb portrétot, mint a Rézikéé? hát ha olyan darab aranyt adnának azsióval együtt, oda kéne engedni egy ilyen szép asszonyt?”

— „De nem szeret engem” tördéli Othello.
— „Nem szeret téged, mikor megcsúszott neked, te borju? Hát vagy te olyan ügyetlen, hogy nem tudsz azt megakadályozni? — Hát érdemelsz te a gyémántot, ha kihagyod a zsebedből venni? Annak is te vagy az oka.”

— „Nem én, hanem a sárhalmi ispán.”
— „Az a korbély, csavargó, az az akasztófa virága, hát annak vettél el az én lányomat feleségül? —

Hogy verjen meg őtet a csontszáradás és nyavalyatörés! De megölök azt az asszonyt is, meg t’gedet is, meg magamat is.” (Több persona már nem esett az öregnek keze ügyébe).

Rézike pedig e beszédek hallatára már félig meg volt ölve. A szomszéd szobában szép fejét patyolat karjára ereszté s zokogott mint a szeles eső.

Attól a sírástól ijedt meg aztán a két férfi. Faggatták, vallatták, de az csak hagyta peregni szemének bő harmatát lilium arcára. Utoljára kérelemre fogták a dolgot, mint valami felségsértők. Ugy megri-mázkodtak, hogy a Rézike szíve megessett rajtok s miután határozatilag ki lón mondvá, hogy a sárhalmi ispán többé az „ezüst hangyához” be nem bo-csátatik: szent lett a béke — A „mi zsidónk” töre-delmesen beismerte, hogy ő neki pletykáltak, a Hani, meg a Pepi, meg a Száli, a kiből pedig világos, hogy csak a sárga irigység beszélt.

Az aztán végleg meghozta nyugodalmát, hogy az ispán egy disznótörből hazamenet beesett valami ó kútba s ott lelte halálát. Az már csak a pokol legmelegebbik szobájában kurizálhat hozzá méltó személyeknek.

Azontúl a Mályva-utca sarkán ismét a boldogság ütött tanyát, a „mi zsidónk”-nak sokszor eszébe jutott, mikor a közelben kanyargó Tiszára lenézett, hogy milyen bolondot gondolt ő akkor, mikor azt gondolta, hogy inkább ott a víz fenekén a csukakalt lenne egy kvártélyon, mint Rézikével. Milyen bolond gondolat volt az! Nemsokára egy új jövevény is érkezett a házhoz, a kit a „miénk” oda nem adott volna kád bankóért sem. A kis Dovidl egészen helyreütötte a meghib-bant házi békét, a szeme egészen olyan volt mint az anyjéé, az arca meg . . . no persze, hogy az apjára ütött. Az apai büszkeség az öröm rózsáit veri ki az orcára. Ugy el el évődik feleségével: No mondjál, melyiket szeretted jobban kettőnk közül, ezt a gyereket vagy engem? Az asszony mosolyog rá. Ez a kis portéka most már egészen hozzám kötött tégedet mint az eskü. A nő mosolyogva igent int. Ugy-e, lehetne most százmilliom cifra ispán? Nu, ugy e? Látod én nem desperáltam volna, atyus nem dühöngött volna, te gyönyörű szemekkel nem sírtál volna, ha a kis Dovidl hamarabb érkezett volna. Rézike csak mosolyog.

— Zikcene, zakcene, szegény „mi zsidónk”!
Az asszony csal, ha sír; csal, ha mosolyog!

Kajabusz.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

4421. szám.
k. ig. 1883.

Pályázati hirdetés.

Gajdobra községében leköszönés folytán üre-sedésbe jött szabályrendeletileg évi 500 frt készpénz fizetéssel javadalmazott és nappali látogatásért 20 kr. éjjeli látogatásért pedig 50 krnyi díjjal összekötött községi orvosi állomásra — miután 3816/köz.ig. 1883. szám alatt folyó évi november hó 3. napjára kitézött volt választás pályázók hiányából meghiusult — ezenel újból pályázat nyitattik.

Felkéretnek ennélfogva mindazok, kik ezen állomásért pályázni óhajtanak, hogy orvosi oklevéllel, továbbá eddigi netáni gyakorlatukat igazoló, ugy a magyar nyelven kívül a német nyelvnek ismeretéről tanuskodó bizonyítványokkal kellően felszerelt pályázati kérvényeiket alólírott szolgabírói hivatalnál kizárólag 1884. évi január hó 30-ig, mint a választásra kitézött határnapig, annál is inkább benyújtsák, mert később érkezett folyamodványok tekintetbe vehetők nem lesznek.

Palánkán, 1883. évi november hó 29-én.

3-1

Dr. Eremin,
szolgabíró

„MAGYAR IFJUSÁG”

a legolcsóbb és legértelmesebb folyóirat
a serdülő ifjuság számára.

Daruit, változatos, elbeszélések, regék, mesék, adomák, érde-mesen irt tudományos cikkek, ismertetések, leírások, költemények, talányok, rejtvények, feladványok.

Szép Minden szám számos képpel lesz diszítve, képek. negyedévenként műbcsű szép jutalomképet adunk.

Munkatársaink: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Györy Vilmos, Török Kálmán, Csiky Gergely, dr. Ágai Adolf, Bartók Lajos, Berecz Antal, Hermann Ottó, Mayer Miksa, Nogall Janka, Szépfaludi Ferenc, Tóth József, Tóth Kálmán.

A „Magyar Ifjuság” kéthetenként 2—2½ ivnyi füzetekben, számos képpel, diszes borítékban, finom papíron fog megjelenni.

Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt.

A „Magyar Ifjuság” a legszebb karácsonyi és új-évi ajándék mindkét nembeli ifjuság számára.

Matatvány-füzeteket kívánatra ingyen és bér-mentve küld a kiadóhivatal: Récai Testvérek kiadóhiva-tala Budapest, IV. váci-utca 11.

Budapest Révai testvérek kiadása.

Minden családban nélkülözhetetlen!

Legszebb és legolcsóbb karácsonyi ajándék!!

Egy rendkívül diszes vaskos kötet (700 oldalal) ára füzve 4 frt 80 kr

AZ ILLUM KÖNYVE. Irtá Kalossa Róza.

Stylszerű és dús aranyozású disz-kötésben ára 6 frt, aranymet-szésű kötésben 6 frt 50 kr, bori-tékkal és tokkal.

A könyvszekrény és szalonasztal legszebb díszé.

Néklözhetetlen kézikönyv a serdülő ifjuságnak, apu-gy, mint a meglett em-bereknek.

Negyedik évfolyam **REGÉNYVILÁG** Negyedik évfolyam képes szépirodalmi lapok a művelt közönség számára.

Visszapillantva a „Regényvilág” háromévi pályafutására — ugy hisszük megelégedéssel és a teljesített kötelesség tudatában utalhatunk ama számos jeles el-beszélő műre, melyek lapunk hasábjain napvilágot láttak.

Eredeti írónk közül Jókai Mór, Abonyi Lajos, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, P. Szathmáry Károly, ifj. Abrányi Kornél, Véka Lajos és kedvelt nőirónk közül Beniczky-Bajza Lenke és F.-né Gyujtó Izabella látták el rendesen újabb regényeikkel lapunkat, míg a külföldi szépirodalom jeles termékei közül Daudet Alfonz, Claretie Gyula, Gréville Henry, Ebers György, Marlitt E., Halévy és Mark Twain legkiválóbb és leg-újabb műveit közöltük.

Nemzeti szépirodalmunk emelésének érdekében kérjük a t. közönséget lapunk pártolására és támogatá-sára, annál is inkább, mivel nem riadunk vissza a leg-nagyobb áldozatoktól sem, hogy lapunkat a közönség bizalmára méltóvá tegyük.

A IV. évf. következő nagy regényekkel indult meg.

Jókai Mór »A cigány báró« című regénye.

Beniczky-Bajza Lenke »A erdei lak« című társadalmi regénye.

Azonkívül közöljük a szellemes francia író

Robida A. »A huszadik század regénye« című satyr. művét.

A „Regényvilág” megjelenik hetenkénti füzetek-ben 2—3 ivnyi tartalommal.

Előfizetési díj: Egész évre 7 frt 80 kr, félévre 3 frt 90 kr, negyedévre 1 frt 95 kr.

Minden egyes füzet ára csak 15 kr.

Berlin. — HOFF JÁNOS csász. kir. udvari malátakészítmények gyárosa Bécsben. — Szt.-Pétervár.

**HOFF JÁNOS-féle
malátakivonat egészségi sör.**

Az általános elgyengülés, mell- és gyomorhajok, sorvadás, vérszegénység s az altesti szervek rendetlen működései ellen. A legjobbnak bizonyult erősítő szer üdülőknek minden emü betegségek után. Ára palackonként 60 kr.

A gyógyanyag és az egészséget előmozdító készülékek belföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdem oklevele.

A l á i r á s o k:

Ő felsége Viktoria angol királyné. — Király ő felsége az edinburgi herceg. — Spenser, a kiállítás elnöke. — John Eric Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark B. fitkár.

**HOFF JÁNOS-féle
koncentrált malátakivonat.**

Mell- és tüdőhajok, idült köhögés, hurut és gégefő-hajok ellen. — Biztos siker s igen kellemes szer. Palackonként 1 frttal és 60 krral is.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorhajok, elerőtlenedés, lesoványodás, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

**HOFF JÁNOS-féle
malátakivonat melleukorkák**

Felülmulatlan a köhögés és elnyájkódás ellen. A számtalan hamisítások végett kék csomagolására és a valódi malátakivonat cukorkák védjegyre (a feltaláló arcképe) kell főleg ügyelni. Kék csomagokban, 60, 30, 15 és 10 krral.

**HOFF JÁNOS-féle
maláta-csokoládé.**

Testi- és idegyengeségben szenvedő egyéneknek felettébb tápláló és erősítő. Ez igen kellemes ízű kiváltépen ott igen ajánlható, hol a kávé élvezete mint nagyon izgató meg van tiltva. Egy negyedkilós csomag 1.80 kr, 90 és 60 kr. Egy fél kilós csomag 2.40 kr, 1.60 kr és 1.10 kr.

15-4

58-szor kitüntetve

Alapított 1847-ben.

A valódi malátakivonat készítmények feltalálója s egyedüli készítője:

HOFF JÁNOS

csász. kir. udvari szállító urnál, csász. kir. tanácsos.

Európa csaknem valamennyi fejedelmének udvari szállítója. Bécs I. gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8. — Gyári helyiség: Grabenhof, Bräunerstrasse 2.

Elismerő nyilatkozatok és megrendelések főbb és a legmagasabb egyeniségek részéről 1882-ben ő császári felsége Károly, Lajos főherceg, Frigyes főherceg, király ő felsége a valesi herceg, Ligne herceg, az oldenburgi hercegné, a reussi hercegné, Ferenczy kisasszony, királynők ő felségének felolvasónője; Mária Valéria hercegnő kiralyi által, mint dr. Bamberg, Schrötter, Granichstetten s számos más által Bécsben.

Öt legújabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítás Bécsből és a vidékről 1883. szeptemberben.

Sok százezeren, kikről már lemondtak, a HOFF JÁNOS féle malátakészítmény által (malátakivonat egészségi sör) meglőnek mentve, egészségüket visszanyerték, annak még ma is örvendenek. (A felülditek saját szavai.)

Tekintetes ur! Teljes egy évig sinlőtem fájdalmas gyomorhurutban és köhögésben, hasztalan volt minden gyógyszer, míg csak az ön kitűnő HOFF JÁNOS-féle malátakészítményeit nem használtam; néhány hónapja a köhögés tökéletesen megszűnt, étvágyam ismét megijött s egészségem az ön HOFF JÁNOS-féle malátakivonat egészségi sörre által tökéletesen helyreállt. Fogadja legforróbb köszönetemet. Egyidejűleg egy magyar nyelven írt köszönő-iratot mellékelek, sziveskedjék azt minél szélesebb körben elterjeszteni. Mező-Kovácskőháza.

Tekintetes ur! Felkérem az ön HOFF JÁNOS-féle malátakivonat egészségi söréből 13 palack s két zacskó maláta-melleukorkának postautárvétel mellett való azonnali gyors megküldésére. Örömmel tudatom, miszerint én az ön gyártmányait igen szivesen használok s azok nekem igen jót is tesznek s gyógyhatásosak. Mély tisztelettel Szt.-Andrá, Villach mellett, 1883. szeptember 5.

Orvosi gyógyellamervény.

Tekintetes ur! Van szerencsém önnek azon kellemes tudósítást teleni, miszerint a HOFF JÁNOS-féle maláta készítmények eddig még valamennyi betegül, kik légzőszervi bántalmak, étvágyhiány s emésztési bántalmakban már régebb idők óta szenvednek, a legsikeresebbeknek bizonyultak, miért is újból felkérem önt, postai utárvétel mellett „Guschal János urnak Brünneben“ cím alatt, 28 palack malátakivonat egészségi sör és 3 zacskó maláta-csokoládé megküldésére. Grottau, 1883. szeptember 9. Mély tisztelettel

Dr. Fröde József, gyakorló orvos.

Főraktár: Falcione Gusztáv urnál Zomborban, továbbá minden nevezetesebb gyógyszerárban. Baján: Michits István. Szabadkán: Farkas József, Sztojkovits Döme. Ujvidéken: D. Koda, Wagner testvérek. Verbászon: Ferenczy József gyógyszerárban. Zentán: Kupkay Géza gyógyszerárban.

ÓVÁS! Csakis valódi HOFF JÁNOS-féle maláta gyártmányokat kell kérni a cs. kir. keresk. törvényeséknél Ausztria-Magyarországban bejegyzett jeggyel (a feltaláló arcképével.)

Páris. — London. — Budapest. — Grác. — Hamburg. — Frankfurt a Majna mellet. — New-York.

Minden divatos szinben

KAUFMANN SIMON

kalap-, szücs- és női-ruharaktára Zomborban
a „Szent Háromság“ téren, a Tárcazi-féle házban.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására juttatni, hogy a volt »MÜLLER NÁNDOR«-féle üzleti készletet nagyobbára megvettem, miért is azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a megvett tárgyakat, — nevezetesen: nyakkendők, uri- és női gallérok, sétatálcák, esernyők, szivar-szipkák, gyönyörű szép pipereárukat (bijonterie), nadrágtartók, férfi-ingek és manchetta-gombok — a legolcsóbb árak mellett

olcsóbb mint bárhol

eladhatom. — Ezen alkalommal egyszersmind vagyok bátor a n. é. közönséget és tisztelt vevőimet figyelmeztetni, hogy az előhaladt időszak miatt a legdivatosabb női köpenyeket, dolmányokat, bundákat, női kabátokat, a bevásárlási áron jóval eladom.

Dúsan berendezett uri-kalap üzletemet

5-5

is a n. é. közönségnek ajánlom.

P r e s t i g e z

Iskrihammer illetőleg